

Udskriftsdato: 15. december 2025

2022/2 LSF 119 (Gældende)

Forslag til Lov om ændring af lov om forsøg med et socialt frikort (Forlængelse af forsøg med et socialt frikort og forhøjelse af beløbsgrænsen)

Ministerium: Social- og Boligministeriet

Journalnummer: Social-, Bolig- og Ældremin., j.nr. 2023-63

Forslag

til

Lov om ændring af lov om forsøg med et socialt frikort (Forlængelse af forsøg med et socialt frikort og forhøjelse af beløbsgrænsen)

§ 1

I lov om forsøg med et socialt frikort, jf. lovbekendtgørelse nr. 1160 af 15. november 2019, som ændret ved lov nr. 2217 af 29. december 2020 og lov nr. 1596 af 28. december 2022, foretages følgende ændringer:

1. I § 1 ændres »2019 til den 30. juni 2023« til: »2019-2024«.
2. I § 2, stk. 2, nr. 2, indsættes efter »10.000 kr.«: »(2023-niveau)«, og »forud for tilkendelsen af socialt frikort« udgår.
3. I § 2, stk. 3, 1. pkt., indsættes efter »borgeren«: »i perioden 2019-2022«, og efter »kalenderår« indsættes: »og i perioden 2023-2024 kan tjene op til 40.000 kr. (2023-niveau) skattefrit pr. kalenderår«.
4. § 2, stk. 3, 2. pkt., ophæves.
5. I § 2, stk. 4, 1. pkt., ændres »en» til »én», og der indsættes efter »2023«: »og 2024«.
6. I § 2 indsættes som stk. 7:
»Stk. 7. Beløbet på 10.000 kr. i stk. 2, nr. 2, og beløbet på 40.000 kr. i stk. 3 reguleres den 1. januar 2024 med satsreguleringsprocenten, jf. lov om en satsreguleringsprocent. De beløb, der fremkommer efter regulering, afrundes til nærmeste kronebeløb.«
7. I § 5 indsættes efter »denne lov«: »og afgørelser om deaktivering, jf. § 2, stk. 4, 2. pkt.,«.
8. I § 6, stk. 2, ændres »1. juli 2023« til: »1. januar 2025«.

§ 2

Loven træder i kraft den 1. juli 2023.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

Partierne (Socialdemokratiet, Venstre, Dansk Folkeparti, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti, Alternativet og Liberal Alliance) bag ”Aftalen om udmøntning af reserven til foranstaltninger på social-, sundheds- og arbejdsmarkedsområdet 2021-2024” og partierne (Socialdemokratiet, Venstre, Moderaterne, Dansk Folkeparti, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti, Alternativet, Liberal Alliance og Danmarksdemokraterne) bag ”Aftalen om udmøntning af reserven til foranstaltninger på social-, sundheds- og arbejdsmarkedsområdet 2023-2026” har afsat midler til at forlænge forsøgsperioden for ordningen med et socialt frikort i 2023-2024.

Folketinget vedtog i 2018 lov om forsøg med et socialt frikort, jf. lov nr. 689 af 8. juni 2018. Loven trådte i kraft den 2. januar 2019. I 2020 vedtog Folketinget lov om ændring af lov om forsøg med et socialt frikort, der forlængede forsøgsperioden i 2021-2022. I december 2022 vedtog Folketinget endnu en ændring af lov om forsøg med et socialt frikort, der videreførte ordningen i første halvår af 2023. Lovforslaget blev hastebehandlet og i den forbindelse forsynet med en solnedgangsklausul på 6 måneder.

På den baggrund fremsætter Regeringen (Socialdemokratiet, Venstre og Moderaterne) hermed lov om ændring af lov om forsøg med et socialt frikort.

Formålet med dette lovforslag er at forlænge forsøgsperioden for det sociale frikort med halvandet år fra den 1. juli 2023 til og med den 31. december 2024 samt at hæve beløbsgrænsen for det sociale frikort til 40.000 kr., så det i overensstemmelse med Aftale om udmøntning af reserven til foranstaltninger på social-, sundheds- og arbejdsmarkedsområdet 2023-2026 er muligt for særligt socialt udsatte borgere at få gavn af ordningen med et socialt frikort i hele 2023 og i 2024.

Regeringen vil desuden se på, hvordan ordningen kan videreføres efter 2024.

Formålet med det sociale frikort er at understøtte, at de mest udsatte og sårbare borgere i samfundet gives bedre muligheder for at deltage i samfundets arbejdsfællesskaber, bidrage hertil og opleve værdi herved i hverdagen. Med den gældende ordning med et socialt frikort får borgere med særlige sociale problemer, eksempelvis misbrug, hjemløshed eller psykiske vanskeligheder, nemlig mulighed for at tjene op til 20.000 kr. skattefrit årligt, uden at dette fradrages i andre offentlige ydelser. Med dette lovforslag hæves beløbsgrænsen imidlertid, så borgerne efter den 1. juli 2023 får mulighed for at tjene op til 40.000 kr. årligt.

Hensigten med det sociale frikort er således at fjerne barrierer og motivere de mest udsatte og sårbare borgere til at engagere sig på arbejdsmarkedet under fleksible vilkår, som er tilpasset den enkelte borgers præmisser. Med et socialt frikort kan borgerene selv finde en arbejdsgiver, og efter aftale med vedkommende kan de være med til at definere arbejdsmængden, så denne tilpasses den enkelte borgers livsomstændigheder. Dette giver borgerne mulighed for at arbejde, når de har lyst og ressourcerne til det.

Ordningen foreslås videreført med en forhøjet beløbsgrænse for det sociale frikort på 40.000 kr. årligt. Derudover foreslås ordningen videreført med enkelte mindre justeringer, der indebærer, at beløbs-

grænserne for henholdsvis indtægt på det sociale frikort og indtægt året før visitation reguleres med satsreguleringsprocenten, jf. lov om en satsreguleringsprocent.

Yderligere foreslås det, at det tydeliggøres, at afgørelser om deaktivering af sociale frikort, som kommunalbestyrelsen kan træffe efter en vurdering af, at en given borger ikke længere opfylder målgruppe-kriterierne for ordningen, kan påklages til Ankestyrelsen, samt at det præciseres, hvilken forudgående periode kommunalbestyrelsen skal forholde sig til i forbindelse med kontrollen af, om borgerne stadig er i målgruppen for ordningen.

2. Forlængelse af forsøg med et socialt frikort

2.1. Gældende ret

Det fremgår af § 1 i lov om forsøg med et socialt frikort, at borgere med særlige sociale problemer i forsøgsperioden 2019 til 30. juni 2023 har ret til et socialt frikort, såfremt betingelserne i lovens § 2 er opfyldt.

Det fremgår af lovens § 2, stk. 2, at målgruppen for ordningen er borgere med særlige sociale problemer, der opfylder betingelserne for at modtage hjælp og støtte efter afsnit V i lov om social service. Derudover er det et krav, at borgerne hverken har været under ordinær uddannelse eller har haft en arbejdsindkomst på over 10.000 kr. inden for det seneste år forud for tilkendelsen af et socialt frikort. Dertil skal borgerne opfylde opholdskravet for ret til uddannelseshjælp eller kontanthjælp i § 11 i lov om aktiv socialpolitik, jf. lovbekendtgørelse nr. 241 af 12. februar 2021.

Ifølge bemærkningerne til § 2 i lov om forsøg med et socialt frikort er borgere med særlige sociale problemer defineret som personer, der er socialt udsatte (f.eks. på grund af hjemløshed eller misbrug) eller har psykiske vanskeligheder (f.eks. angst eller depression), jf. Folketingstidende 2017-18, A, L 161 som fremsat, side 9. Personer med handicap (kognitivt eller fysisk) indgår således ikke i definitionen, medmindre de har særlige sociale problemer.

Efter lovens § 2, stk. 3, giver det sociale frikort mulighed for, at borgere kan tjene op til 20.000 kr. skattefrit pr. kalenderår ved ordinært og udstøttet arbejde for virksomheder, offentlige myndigheder m.v., uden at indtægten fradrages i forsørgelsesydelse eller andre indkomstafhængige offentlige ydelser.

Det er, jf. § 2, stk. 1, i lov om forsøg med et socialt frikort, kommunalbestyrelsen, der på baggrund af en ansøgning fra en borger kan udstede et socialt frikort til vedkommende. En afgørelse om afslag kan påklages til Ankestyrelsen, jf. lovens § 5.

Det fremgår af § 2, stk. 4, at kommunalbestyrelsen i første kvartal af 2023 kontrollerer, om borgerne, som kommunen har udstedt sociale frikort til, stadig opfylder betingelserne for at have et socialt frikort. Hvis en borger ikke længere opfylder betingelserne for at have et socialt frikort, skal kommunalbestyrelsen orientere borgeren herom og deaktivere borgerens sociale frikort.

Det fremgår af lovens § 2, stk. 5, at indtægt på baggrund af et socialt frikort ikke skal indgå i beregningen af borgerens betaling for botilbud efter kapitel 20 i lov om social service, jf. § 163 i lov om social service, og udslningsbolig efter lov om almene boliger m.v., jf. § 163 a i lov om social service.

Det sociale frikort skal således ikke have betydning for borgerens ret til anden hjælp, som det også fremgår af bemærkningerne til § 2, og et socialt frikort erstatter ikke øvrig støtte og tilbud til borgeren, hvilket fremgår af lovens § 2, stk. 6.

Det fremgår af lovens § 4, at indtægt på baggrund af et socialt frikort skal indberettes af virksomheden til it-løsningen Socialtfrikort.dk.

Det fremgår af § 5 stk. 2, i lov om forsøg med et socialt frikort, at loven ophæves den 1. juli 2023.

2.2. Social-, Bolig- og Ældreministeriets overvejelser

I begyndelsen af januar 2023 havde ca. 7.600 borgere et socialt frikort. Heraf havde omkring 3.500 borgere anvendt deres sociale frikort i forbindelse med en eller flere ansættelser siden ordningens ikrafttræden den 1. januar 2019.

Ordningen har således vundet stor udbredelse i løbet af forsøgsperioden, og tendensen er stigende.

I 2020 gennemførte Ankestyrelsen ”Evalueringsrapport om det sociale frikort”. Den viser, at det sociale frikort har en række gevinster for både borgere og virksomheder, og at samarbejdet mellem virksomhederne og de borgere, der har anvendt det sociale frikort, generelt er velfungerende. Flere borgere fremhæver øget trivsel, både fysisk og mentalt, som en positiv følge af, at de har anvendt deres sociale frikort i forbindelse med en ansættelse. Virksomhederne oplever en stor værdi ved at se udsatte borgere udvikle sig via beskæftigelse og ved, at der via frikortet skabes øget kontakt mellem en marginaliseret samfundsgruppe og virksomheder.

”Evalueringsrapport om det sociale frikort 2022”, som Socialstyrelsen har udarbejdet, tegner det samme billede af, at brugen af det sociale frikort har positiv betydning for en borgers udvikling. Evalueringen viser, at beskæftigelsen blandt borgere, der har anvendt deres sociale frikort, er 9 pct. halvandet år efter visitationstidspunktet, mens det tilsvarende er omkring 4 pct. blandt dem, der ikke har anvendt deres sociale frikort.

På den baggrund er det Social-, Bolig- og Ældreministeriets vurdering, at forsøgsperioden i overensstemmelse med aftalen om at forlænge forsøgsperioden for det sociale frikort i 2023-2024 med fordel kan forlænges yderligere i perioden fra den 1. juli 2023 til og med den 31. december 2024.

I forlængelse heraf er det Social-, Bolig- og Ældreministeriets vurdering, at beløbsgrænsen på 20.000 kr. årligt i overensstemmelse med aftalen om at hæve beløbsgrænsen for det sociale frikort med fordel kan hæves til 40.000 kr. årligt med virkning fra den 1. juli 2023.

Det er Social-, Bolig- og Ældreministeriets vurdering, at der er behov for at foretage en årlig kontrol med alle borgere med sociale frikort, så det sikres, at borgerne fortsat lever op til betingelserne for at modtage et socialt frikort i overensstemmelse med formålet med ordningen.

Med lov nr. 1596 af 28. december 2022 om ændring af lov om forsøg med et socialt frikort (Forlængelse af forsøg med et socialt frikort og indførelse af kontrol med sociale frikort) er det reguleret, at kommunalbestyrelsen en gang i første kvartal af 2023 skal kontrollere, om borgerne, som kommunen har udstedt sociale frikort til, stadig opfylder betingelserne for at have et socialt frikort.

Intentionen med indførelsen af kontrollen var bl.a., at borgere, der har været under ordinær uddannelse eller har haft arbejdsindkomst over 10.000 kr. inden for det seneste år forud for kontrollen, skal have deaktiveret deres sociale frikort, fordi de ikke længere er i målgruppen for ordningen. Det er kommunen, som skal foretage deaktivering via Socialtfrikort.dk, hvor kommunerne også opretter sociale frikort. Kommunen kan genaktivere et socialt frikort, hvis borgeren igen opfylder samtlige målgruppekriterier og udtrykker ønske om at få genaktiveret sit sociale frikort. Når et socialt frikort er deaktiveret, vil det ikke længere være muligt at indberette lønindtægter på dette, hvormed den pågældende borger ikke kan anvende sit sociale frikort, før det evt. genaktiveres jf. ovenfor.

Det er Social-, Bolig- og Ældreministeriets vurdering, at der er behov for at præcisere, at den forudgående

periode, som kommunalbestyrelsen skal forholde sig til i forbindelse med kontrollen af, om borgerne stadig er i målgruppen for ordningen, er det seneste år forud for kontrollen.

2.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at forsøgsperioden for det sociale frikort forlænges med halvandet år. Det vil medføre, at borgere med særlige sociale problemer også vil kunne visiteres til og anvende et socialt frikort i perioden fra den 1. juli 2023 til og med den 31. december 2024.

Forslaget vil medføre, at borgere, der har et socialt frikort den 30. juni 2023, automatisk vil få videreført deres sociale frikort, så de vil kunne anvende dette i hele 2023 og i 2024. Derudover vil borgere, der ikke har et socialt frikort, men opfylder betingelserne efter loven, kunne blive visiteret til et socialt frikort i den periode, hvor forsøget med det sociale frikort forlænges. Dette vil også gælde for borgere, der tidligere har haft et socialt frikort, men som har fået deaktiveret dette, men senere igen opfylder betingelserne for at få et socialt frikort.

Det foreslås desuden, at beløbsgrænsen for det sociale frikort hæves fra 20.000 kr. årligt til 40.000 kr. årligt. Som følge af forslaget vil borgere med sociale frikort skattefrit kunne tjene op til 40.000 kr. årligt via ordningen i henholdsvis 2023 og 2024. Indtægt, der er opnået via ordningen i perioden 1. januar 2023 til 30. juni 2023, vil skulle medregnes i opgørelsen af de 40.000 kr. årligt i 2023.

Som følge af at loven foreslås videreført i yderligere halvandet år, foreslås det, at kommunerne også vil skulle foretage kontrol med borgere med sociale frikort i første kvartal af 2024. Eftersom der ikke før år 2023 har været foretaget kontrol med borgere med sociale frikort, er der flere borgere med aktive sociale frikort, som kan have rykket sig ud af målgruppen, siden de blev visiteret til ordningen. Forslaget har således til formål at sikre, at borgere med sociale frikort fortsat er i målgruppen.

Som følge heraf vil risikoen for misbrug af ordningen mindskes. Der vil samtidig være mindre risiko for forskelsbehandling mellem borgere, hvilket der ellers er risiko for, som følge af at nogle borgere, der siden visitationen har bevæget sig ud af målgruppen, har og kan anvende et socialt frikort, mens andre borgere i samme livssituation, som ikke tidligere er blevet visiteret til et socialt frikort, ikke kan få og anvende et socialt frikort.

Der foreslås endvidere en regulering af, hvilken forudgående periode kommunalbestyrelsen skal forholde sig til i forbindelse med henholdsvis visitation til ordningen med et socialt frikort og kontrol af borgere med sociale frikort. Forslaget skal sikre, at kommunernes kontrol i første kvartal af 2024 virker efter hensigten og dermed fører til, at borgere med sociale frikort, som ikke længere opfylder målgruppekriterierne, herunder hverken har været under ordinær uddannelse eller har haft en arbejdsindkomst på over 10.000 kr. inden for det seneste år forud for kontrollen, får deaktiveret deres sociale frikort.

Det foreslås desuden, at den foreslåede nye beløbsgrænse på 40.000 kr. for den årlige skattefri indtægt via frikortet og målgruppekriteriet om en indtægtsgrænse på 10.000 kr. det forgangne år reguleres med satsreguleringsprocenten efter lov om en satsreguleringsprocent pr. 1. januar 2024, så værdien af ordningen ikke udhules over tid.

3. Konsekvenser for FN's verdensmål

Lovforslaget forventes at have en positiv betydning for Danmarks indfrielse af FN's verdensmål om dels at gennemføre nationalt tilpassede sociale sikringssystemer og foranstaltninger for alle (delmål 1.3) og dels målet om at enhver, uanset alder, køn, handicap, race, etnicitet, oprindelse, religion eller økonomisk eller anden status, i højere grad inddrages i sociale, økonomiske og politiske beslutninger (delmål 10.2).

4. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

Lovforslaget vurderes at medføre kommunale og statslige merudgifter.

De samlede offentlige merudgifter skønnes at være ca. 10,0 mio. kr. i 2023 og 28,4 mio. kr. i 2024 (2023-pl). De økonomiske konsekvenser af lovforslaget i forbindelse med kommunal visitation, kontrol og klagesagsoplysning skal forhandles med kommunerne.

Det vurderes, at lovforslaget har implementeringskonsekvenser i form af visitering og klagesagsbehandling i kommunerne, hvis de vælger at benytte ordningen, og i form af klagesagsbehandling i Ankestyrelsen.

For så vidt angår visitation, vil kommunerne skulle forholde sig hertil på samme måde, som de hidtil har gjort det. Det indebærer, at borgere vil skulle visiteres til det sociale frikort på baggrund af en konkret individuel vurdering af, om den pågældende er i målgruppen for ydelser og tilbud til voksne i lov om social service på baggrund af særlige sociale problemer, samt om vedkommende opfylder opholdskravet og hverken har været under ordinær uddannelse eller har haft en arbejdsindkomst på over 10.000 kr. inden for det seneste år forud for tilkendelsen af et socialt frikort.

Kommunale sagsbehandlere vil således ved behandling af en borgers ansøgning om et socialt frikort skulle tjekke borgerens indkomst de forgangne 12 måneder, undersøge om borgeren har været under uddannelse i samme periode, og om vedkommende opfylder opholdskravet for ret til uddannelseshjælp eller kontanthjælp i § 11 i lov om aktiv socialpolitik. Dertil skal sagsbehandlerne vurdere, om vedkommende opfylder betingelserne for at modtage hjælp eller støtte efter afsnit V i lov om social service.

Det forventes, at kommunerne samlet set vil skulle visitere ca. 1.500 borgere til ordningen i andet halvår af 2023 og 4.200 borgere til ordningen i 2024.

Det forventes, at kommunerne vil skulle kontrollere ca. 10.800 borgere i første kvartal af 2024.

Lovforslaget vil ikke berøre regionerne og har derfor hverken økonomiske konsekvenser eller implementeringskonsekvenser for regionerne.

De statslige udgifter indebærer blandt andet dækning af skattemæssigt mindreprovenu og mindre fradrag i sociale ydelser, drift af IT-løsningen, Socialtfrikort.dk, samt formidling og forankring. Det sociale frikort har karakter af en skatteudgift og vil indgå i Skatteministeriets opgørelse over skatteudgifter.

Det vurderes, at udgifter på de loftsstyrede udgiftsområder forventes at ligge inden for de statslige udgiftslofter.

Social-, Bolig- og Ældreministeriet har herudover overvejet, hvorvidt lovforslaget følger de syv principper for digitaliseringsklar lovgivning.

Det vurderes, at princip nr. 1 om enkle og klare regler er iagttaget i lyset af det overordnede formål, der forfølges med lovforslaget, om at lave en forsøgsordning med få regler og krav til administration for både kommuner, erhvervsliv m.v. og borgere.

Lovforslaget er i overensstemmelse med princip nr. 2 om digital kommunikation, da det med lovforslaget forventes, at borgerens ansøgning om et socialt frikort vil ske digitalt, dog med mulighed for ansøgning på blanket, der sendes til kommunen. Borgeren får derudover svar på sin ansøgning via Digital Post. Det forventes samtidig, at kommunernes behandling af borgerens ansøgning skal ske digitalt via kommunens ESDH-system. Ligeledes forventes det, at sagsbehandlingen skal ske automatisk for så vidt angår de dele af afgørelsen, der træffes efter objektive kriterier, herunder vurderingen af om borgeren lever op

til indkomst-, uddannelses- og opholdskravet jf. § 2, stk. 2, nr. 2 og 3, i lov om forsøg med et socialt frikort. I den forbindelse vil der i nogle tilfælde ske deling af oplysninger på tværs af kommunale forvaltninger, herunder f.eks. på tværs af social- og beskæftigelsesforvaltninger. Kommunerne vil dermed foretage automatiseret behandling af ansøgninger, dog suppleret af manuel behandling for så vidt angår kriteriet, om at borgeren skal være i målgruppen for afsnit V i lov om social service, da det indebærer et fagligt skøn. Dermed er lovforslaget også i overensstemmelse med princip nr. 3 og nr. 4 om automatisk sagsbehandling og genbrug af data.

For så vidt angår princip nr. 5 om tryk og sikker databehandling henvises til Folketingstidende 2020-2021, tillæg A, L 91 som fremsat, hvor det reguleres, at behandlingen af personoplysninger skal følge gældende lov om behandlinger af personoplysninger og leve op til kravene hertil.

Derudover er lovforslaget i overensstemmelse med princip nr. 6, da den tekniske understøttelse af lovforslaget, www.socialtfrikort.dk, er baseret på allerede eksisterende offentlig infrastruktur, herunder NemID, MitID, Digital Post og i nogle kommuners tilfælde borger.dk. Både kommuner, virksomheder og borgere, der gør brug af ordningen, skal anvende NemID eller MitID til at logge ind på Socialtfrikort.dk, og borgere, der har ansøgt om et socialt frikort, får svar på deres ansøgning via Digital Post. I nogle tilfælde er det ligeledes muligt at ansøge om et socialt frikort via borger.dk. Offentlig infrastruktur benyttes derfor i løsningen.

Endelig vurderes det, at princip nr. 7 om forebyggelse af snyd og fejl er efterlevet, idet kommunerne skal behandle borgerens ansøgning om et socialt frikort med brug af relevante offentlige registre, herunder indkomstregistret m.fl., mens borgerne ikke selv skal angive, om de lever op til målgruppekriterierne for ordningen.

Det sociale frikort er medvirkende til at socialt udsatte gives bedre muligheder for at deltage i samfundets arbejdsfællesskaber, bidrage hertil og opleve værdi i hverdagen. Desuden skal det sociale frikort fjerne barrierer og motivere borgere til at engagere sig på arbejdsmarkedet under fleksible vilkår, som kan tilpasses den enkelte borgers livsomstændigheder.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Da det er frivilligt at ansætte borgere via et socialt frikort, har lovforslaget ingen økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v., bortset fra for de virksomheder, der vælger at benytte ordningen og dermed ansætter en borger via det sociale frikort.

Med lovforslaget videreføres Socialtfrikort.dk, som allerede er kendt og benyttet af virksomhederne.

Da skattefrihed og friholdelse for fradrag i offentlige forsørgelsesydelser for en borger med et socialt frikort er betinget af, at vederlaget indberettes af den udbetalende arbejdsgiver via en særlig it-løsning, skal arbejdsgiveren påtage sig de administrative forpligtelser, der er forbundet hermed i lighed med, hvad der har været gældende i den hidtidige forsøgsperiode.

6. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget vurderes ikke at medføre administrative konsekvenser for borgere.

Det sociale frikort er en frivillig ordning, som borgere kan ansøge om at blive en del af. På baggrund af borgerens ansøgning og en konkret, individuel vurdering af, om den enkelte person er i målgruppen, skal kommunalbestyrelsen træffe afgørelse om at tilbyde et socialt frikort.

Borgere, der har et socialt frikort den 30. juni 2023, får automatisk videreført dette i andet halvår af 2023 og i 2024 og skal derfor ikke foretage sig noget i forbindelse med lovændringen.

7. Klimamæssige konsekvenser

Lovforslaget vurderes ikke at have klimamæssige konsekvenser.

8. Miljø- og naturmæssige konsekvenser

Lovforslaget vurderes ikke at have miljø- og naturmæssige konsekvenser.

9. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

10. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslaget har i perioden fra den 7. marts til den 5. april 2023 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

3F, Advokatrådet, Akademikerne, BL – Danmarks Almene Boliger, Blå Kors, BoPaM (Børn og Pårørende af Misbrugere; tidligere Landsforeningen til pårørende for stofmisbrugere), Brugerforeningen for aktive stofmisbrugere, Brugernes Akademi, Børne- og kulturchefforeningen, Center for Rusmiddelforskning, Dansk Arbejdsgiverforening (DA), Dansk Erhverv, Dansk Psykolog Forening, Dansk Psykiatrisk Selskab, Dansk Røde Kors, Dansk Socialrådgiverforening, Danske Advokater, Danske Fysioterapeuter, Danske Handicaporganisationer, Danske Regioner, Det Centrale Handicapråd, Den Sociale Udviklingsfond (SUF), DI, FH Fagbevægelsens Hovedorganisation, FOA - Fag og Arbejde, Foreningen af Danske Døgninstitutioner, Frelsens Hær, FSD – Foreningen af Kommunale Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedschefer i Danmark, Foreningen for ledere og chefer i offentlige hjemløshedsindsatser (LOCHI), Gadejuristen, Gadens Stemmer, Hjem til alle, HK Kommunal, HORESTA, Hus Forbi, Institut for Menneskerettigheder, Justitia, KABS – behandlingscenter for stofbrugere, KFUK's Sociale Arbejde, KFUM's Sociale Arbejde, Kirkens Korshær, KL, Kofoeds Skole, Kriminalforsorgen, Landsforeningen af Kvindekrisecentre, Landsforeningen af Socialpædagoger (LFS), Landsforeningen LEV, Landsforeningen af nuværende og tidligere psykiatribrugere (LAP), Landsforeningen af Væresteder (LVS), Landsforeningen Bedre Psykiatri, LOS – De private tilbud, Mændenes Hjem, Projekt Udenfor, Reden Vesterbro, Røde Kors, Rådet for Socialt Udsatte, Sammenslutningen af Boformer for Hjemløse i Danmark, SAND – De Hjemløses Landsorganisation, Selveje Danmark, SIND, SMVdanmark, Socialt Lederforum, Socialt Udviklingscenter (SUS) og Socialpædagogernes Landsforbund.

11. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	De samlede offentlige merudgifter skønnes at være ca. 10,0 mio. kr. i 2023 og 28,4 mio. kr. i 2024 (2023-pl).
Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Det vurderes, at lovforslaget har implementeringskonsekvenser i form af visitering og klagesagsbehandling i kommunerne, hvis de vælger at benytte ordningen, og i

		form af klagesagsbehandling i Ankestyrelsen.
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	For de virksomheder, der vælger at benytte ordningen og dermed ansætte en borger med et socialt frikort, vil der være visse administrative konsekvenser forbundet med ansættelsen, herunder i forbindelse med indberetning af lønudbetaling til it-løsningen, Socialtfrikort.dk.
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Borgere, der har et socialt frikort den 30. juni 2023, får automatisk videreført dette i andet halvår af 2023 og i 2024 og skal derfor ikke foretage sig noget i forbindelse med lovændringen.
Klimamæssige konsekvenser	Ingen	Ingen

Miljø- og naturmæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Forslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.	

Er i strid med de fem principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering/Går videre end minimumskrav i EU-regulering (sæt X)	Ja	Nej X
---	----	----------

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Det fremgår af § 1 i lov om forsøg med et socialt frikort, at borgere med særlige sociale problemer i en forsøgsperiode i 2019 til den 30. juni 2023 har ret til at modtage et socialt frikort, hvis betingelserne i lovens § 2 er opfyldt.

Det foreslås, at ”2019 til den 30. juni 2023” i § 1 ændres til ”2019-2024”.

Forslaget vil medføre, at borgere med særlige sociale problemer, der opfylder betingelserne i § 2, i lov om forsøg med et socialt frikort, også vil kunne visiteres til og anvende et socialt frikort i andet halvår af 2023 og i 2024.

Der henvises i øvrigt til punkt 2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 2

Det fremgår af § 2, stk. 2, nr. 2, i lov om forsøg med et socialt frikort, at der kan udstedes et socialt frikort til borgere med særlige sociale problemer, som hverken har været under ordinær uddannelse eller har haft arbejdsindkomst over 10.000 kr. inden for det seneste år forud for tilkendelsen af socialt frikort.

Det foreslås, at der i § 2, *stk. 2, nr. 2*, efter ”10.000 kr.” indsættes ”(2023-niveau)”.

Det foreslås desuden, at § 2, *stk. 2, nr. 2*, ændres, således at sætningen »forud for tilkendelsen af socialt frikort« udgår.

Forslagene skal ses i lyset af dels lovforslagets § 1, nr. 6, hvor det foreslås, at der fremover skal foretages en regulering bl.a. af indtægtsgrænsen i § 2, stk. 2, nr. 2, i lov om forsøg med et socialt frikort. Dette foreslås, for at ordningen ikke over tid udhules.

Derudover skal det ses i lyset af, at der med lov nr. 1596 af 28. december 2022 om ændring af lov om forsøg med et socialt frikort (Forlængelse af forsøg med et socialt frikort og indførelse af kontrol med sociale frikort) pr. 1. januar 2023 er indsat et nyt § 2, stk. 4, i lov om forsøg med et socialt frikort. Efter denne bestemmelse skal kommunalbestyrelsen en gang i første kvartal af 2023 kontrollere, om borgerne, som kommunen har udstedt socialt frikort til, stadig opfylder betingelserne for at have et socialt frikort.

Hensigten med kontrollen er at sikre, at borgere med sociale frikort fortsat er i målgruppen for ordningen og dermed stadigvæk er særligt socialt udsatte og langt fra uddannelse og beskæftigelse, som de var, da de blev visiteret til ordningen. Det tydeliggøres med dette lovforslag, at der for så vidt angår kontrollen af, om borgerne fortsat lever op til målgruppekriteriet vedr. uddannelse og indtægt, skal tages udgangspunkt i det seneste år forud for kontroltidspunktet.

Forslaget vil medføre, at kommunerne fortsat i forbindelse med visitation af borgere til ordningen skal undersøge, om borgerne har været under ordinær uddannelse eller har haft arbejdsindkomst over 10.000 kr. inden for det seneste år forud for tilkendelsen af socialt frikort. Det vil sige 12 måneder forud for visitationstidspunktet. For så vidt angår undersøgelsen af, om borgerne opfylder betingelserne for at modtage hjælp eller støtte efter afsnit V i lov om social service og opfylder opholdskravet for ret til uddannelseshjælp eller kontanthjælp i § 11 i lov om aktiv socialpolitik, skal der i forbindelse med visitation til ordningen tages udgangspunkt i borgernes situation på det pågældende tidspunkt.

Forslaget vil desuden medføre, at kommunerne i forbindelse med kontrol af, om borgere fortsat lever op til kriterierne for ordningen, skal undersøge, om borgerne har været under ordinær uddannelse eller har haft arbejdsindkomst over 10.000 kr. inden for det seneste år forud for kontrollen. Det vil sige 12 måneder forud for kontroltidspunktet. For så vidt angår kontrollen af, om borgerne fortsat opfylder betingelserne for at modtage hjælp eller støtte efter afsnit V i lov om social service og fortsat opfylder opholdskravet for ret til uddannelseshjælp eller kontanthjælp i § 11 i lov om aktiv socialpolitik, skal der tages udgangspunkt i borgernes situation på kontroltidspunktet.

Der henvises i øvrigt til punkt 2 i lovforslagets almindelige bemærkninger og til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 6.

Til nr. 3

Det fremgår af § 2, stk. 3, i lov om forsøg med et socialt frikort, at der ved et socialt frikort forstås en mulighed for, at borgeren kan tjene op til 20.000 kr. skattefrit pr. kalenderår ved ordinært og udstøttet arbejde for virksomheder, offentlige myndigheder m.v., uden at indtægten fradrages i forsørgelsesydelse eller andre indkomstafhængige offentlige ydelser. Det fremgår desuden, at en borger, der har fået udstedt

et socialt frikort i perioden fra 2019 til den 30. juni 2023, kan tjene op til 20.000 kr. skattefrit i perioden fra den 1. januar 2023 til den 30. juni 2023, jf. dog stk. 4.

Det foreslås, at der i § 2, *stk. 3, 1. pkt.*, efter ”borgeren” indsættes ”i perioden 2019-2022”, og at der efter ”kalenderår” indsættes ”og i perioden 2023-2024 kan tjene op til 40.000 kr. (2023-niveau) skattefrit pr. kalenderår”.

Forslaget skal ses i lyset af forslaget om at forlænge forsøgsperioden med et socialt frikort til og med 2024, forslaget om at hæve beløbsgrænsen for den skattefrie indtægt til 40.000 kr. årligt, samt forslaget om at satsregulere bl.a. beløbsgrænsen, så ordningen ikke udhules over tid. Formålet med forslaget er således at regulere muligheden for også at anvende et socialt frikort i andet halvår af 2023 og i 2024 og at fastsætte beløbsgrænsen til 40.000 kr. årligt i 2023-niveau.

Forslaget vil medføre, at borgere med sociale frikort skattefrit vil kunne tjene op til 40.000 kr. årligt via ordningen i henholdsvis 2023 og 2024. Indtægt, der er opnået via ordningen i perioden 1. januar 2023 til 30. juni 2023, vil skulle tælle med i opgørelsen af de 40.000 kr. årligt i 2023.

Der henvises i øvrigt til punkt 2 i lovforslagets almindelige bemærkninger og til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 2 og 6.

Til nr. 4

Det fremgår af § 2, *stk. 3, 2. pkt.*, i lov om forsøg med et socialt frikort, at en borger, der har fået udstedt et socialt frikort i perioden fra 2019 til den 30. juni 2023, kan tjene op til 20.000 kr. skattefrit i perioden fra den 1. januar 2023 til den 30. juni 2023.

Det foreslås, at § 2, *stk. 3, 2. pkt.*, ophæves.

Da det med lovforslagets § 1, nr. 3, foreslås, at der foretages en præcisering i § 2, *stk. 3, 1. pkt.*, så det fremgår, at et socialt frikort giver borgere mulighed for at tjene op til 40.000 kr. skattefrit pr. kalenderår i hele perioden 2019-2024, er der ikke behov for yderligere præcisering af, i hvilken periode borgere kan anvende et socialt frikort.

Der henvises i øvrigt til punkt 2 i lovforslagets almindelige bemærkninger og til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 3.

Til nr. 5

Det fremgår af § 2, *stk. 4*, i lov om forsøg med et socialt frikort, at kommunalbestyrelsen en gang i første kvartal af 2023 skal kontrollere, om borgerne, som kommunen har udstedt socialt frikort til, stadig opfylder betingelserne for at have et socialt frikort. Hvis en borger ikke længere opfylder betingelserne for at have et socialt frikort, skal kommunalbestyrelsen orientere borgeren herom og deaktivere borgerens sociale frikort.

Det foreslås, at der i § 2, *stk. 4, 1. pkt.*, foretages en ændring, således at ”en” ændres til ”én”, og at der efter ”2023” indsættes ”og 2024”.

Forslaget skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 1, hvor det foreslås, at forsøgsordningen med et socialt frikort forlænges til og med 2024, hvorfor der er behov for en bestemmelse, der regulerer kommunalbestyrelsernes kontrol med borgere med sociale frikort i 2024.

Forslaget vil medføre, at kommunalbestyrelserne i første kvartal af 2024 skal kontrollere, om borger-

ne, som kommunen har udstedt sociale frikort til, stadig opfylder betingelserne for at have et socialt frikort. Forslaget indeholder desuden en sproglig korrekturrettelse uden materiel betydning.

Indtægt på baggrund af et socialt frikort skal ikke indgå i beregningen af, om borgeren har haft arbejdsindkomst over 10.000 kr. (2023-niveau) inden for det seneste år forud for kontrollen.

Kommunerne vil i forlængelse af kontrollen skulle deaktivere frikortet for borgere, som ikke længere opfylder betingelserne for at få udstedt eller fortsat have et socialt frikort. Dette vil skulle gøres via Socialtfrikort.dk, hvor kommunerne også opretter sociale frikort. Kommunerne vil i den forbindelse skulle orientere borgerne om, at deres sociale frikort er blevet deaktiveret.

Såfremt en borger, der har fået deaktiveret sit sociale frikort, på et senere tidspunkt igen opfylder betingelserne for at få et socialt frikort, og udtrykker ønske herom over for den visiterende kommune, har kommunen mulighed for at genaktivere borgerens frikort.

Der henvises i øvrigt til punkt 2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 6

Det fremgår af § 2, stk. 2, i lov om forsøg med et socialt frikort, at der kan udstedes et socialt frikort til borgere med særlige sociale problemer, som 1) opfylder betingelserne for at modtage hjælp eller støtte efter afsnit V i lov om social service, 2) hverken har været under ordinær uddannelse eller har haft en arbejdsindkomst på over 10.000 kr. inden for det seneste år forud for tilkendelsen af et socialt frikort og 3) opfylder opholdskravet for ret til uddannelseshjælp eller kontanthjælp i § 11 i lov om aktiv socialpolitik.

Ifølge § 2, stk. 3, 1. pkt., i lov om forsøg med et socialt frikort skal der ved et socialt frikort forstås en mulighed for, at borgeren kan tjene op til 20.000 kr. skattefrit pr. kalenderår ved ordinært og ustøttet arbejde for virksomheder, offentlige myndigheder m.v., uden at indtægten fradrages i forsørgelsesydelse eller andre indkomstafhængige offentlige ydelser.

Det fremgår ikke af lov om forsøg med et socialt frikort, at beløbene på 20.000 kr., som borgerne maksimalt kan tjene via ordningen pr. kalenderår, og på 10.000 kr., som borgerne maksimalt må have haft som arbejdsindkomst inden for det seneste år forud for tilkendelsen af socialt frikort, skal reguleres.

Det foreslås, at der i § 2 indsættes et nyt *stk. 7*, ”Stk. 7. Beløbet på 10.000 kr. i stk. 2, nr. 2, og beløbet på 40.000 kr. i stk. 3 reguleres den 1. januar 2024 med satsreguleringsprocenten, jf. lov om en satsreguleringsprocent. De beløb, der fremkommer efter regulering, afrundes til nærmeste kronebeløb.”

Forslaget vil medføre, at beløbene reguleres med satsreguleringsprocenten, således at værdien af ordningen ikke udhules over tid.

Det bemærkes, at det med lovforslagets § 1, nr. 3, foreslås, at beløbsgrænsen på 20.000 kr. årligt hæves til 40.000 kr. årligt. Det vil således være beløbet på 10.000 kr. i § 2, stk. 2, nr. 2, i lov om forsøg med et socialt frikort, og det foreslåede beløb på 40.000 kr. i § 2, stk. 3, i lov om forsøg med et socialt frikort, der pr. 1. januar 2024 vil skulle reguleres med satsreguleringsprocenten.

Der henvises i øvrigt til punkt 2 i lovforslagets almindelige bemærkninger og til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 2 og 3.

Til nr. 7

Det fremgår af § 5 i lov om forsøg med et socialt frikort, at kommunalbestyrelsens afgørelser om

afslag efter loven kan påklages til Ankestyrelsen efter reglerne i kapitel 10 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Med lov nr. 1596 af 28. december 2022 om ændring af lov om forsøg med et socialt frikort (Forlængelse af forsøg med et socialt frikort og indførelse af kontrol med sociale frikort) er der pr. 1. januar 2023 indsat et nyt § 2, stk. 4, i lov om forsøg med et socialt frikort. Efter denne bestemmelse skal kommunalbestyrelsen én gang i første kvartal af 2023 kontrollere, om borgerne, som kommunen har udstedt socialt frikort til, stadig opfylder betingelserne for at have et socialt frikort. Hvis en borger ikke længere opfylder betingelserne for at have et socialt frikort, skal kommunalbestyrelsen orientere borgeren herom og deaktivere borgerens sociale frikort.

Det foreslås, at der i § 5 efter ”denne lov” indsættes ”og afgørelser om deaktivering, jf. § 2, stk. 4, 2. pkt.,”.

Forslaget vil medføre, at det tydeliggøres, at kommunalbestyrelsens deaktivering af en borgers sociale frikort er en forvaltningsretlig afgørelse.

Det er Social-, Bolig- og Ældreministeriets opfattelse, at en sådan afgørelse kan påklages til Ankestyrelsen, jf. § 5 i lov om forsøg med et socialt frikort. Da det fremgår af denne bestemmelse, at det er kommunalbestyrelsens afslag efter loven, der kan påklages, finder Social-, Bolig- og Ældreministeriet det dog hensigtsmæssigt, at det præciseres, at bestemmelsen også omfatter kommunalbestyrelsens afgørelser om deaktivering af en borgers sociale frikort.

Der henvises i øvrigt til punkt 2 i lovforslagets almindelige bemærkninger og til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 5.

Til nr. 8

Det fremgår af § 6, stk. 2, i lov om forsøg med socialt frikort, at loven ophæves den 1. juli 2023.

Det foreslås, at ”1. juli 2023” i lovens § 6, *stk. 2*, ændres til ”1. januar 2025”.

Forslaget vil medføre, at forsøgsperioden med et socialt frikort forlænges til og med 2024 i overensstemmelse med lovforslagets § 1, nr. 1.

Der henvises i øvrigt til punkt 2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 2

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. juli 2023.

Da lov om forsøg med et socialt frikort, jf. § 8, ikke gælder for Færøerne og Grønland og ikke kan sættes i kraft for disse dele af riget, vil loven ikke gælde for Færøerne og Grønland, og loven vil heller ikke kunne sættes i kraft for Færøerne og Grønland.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 1

§ 1. Formålet med denne lov er, at borgere med særlige sociale problemer i en forsøgsperiode i 2019 til den 30. juni 2023 har ret til at modtage et socialt frikort, hvis betingelserne i § 2 er opfyldt.

§ 2. ---

Stk. 2. Der kan udstedes et socialt frikort til borgere med særlige sociale problemer, som

1) ---

2) hverken har været under ordinær uddannelse eller har haft arbejdsindkomst over 10.000 kr. inden for det seneste år forud for tilkendelsen af socialt frikort og

3) ---

Stk. 3. Ved et socialt frikort forstås en mulighed for, at borgeren kan tjene op til 20.000 kr. skattefrit pr. kalenderår ved ordinært og udstøttet arbejde for virksomheder, offentlige myndigheder m.v., uden at indtægten fradrages i forsørgelsesydelse eller andre indkomstafhængige offentlige ydelser. En borger, der har fået udstedt et socialt frikort i perioden fra 2019 til den 30. juni 2023, kan tjene op til 20.000 kr. skattefrit i perioden fra den 1. januar 2023 til den 30. juni 2023, jf. dog stk. 4.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen skal en gang i første kvartal af 2023 kontrollere, om borgerne, som kommunen har udstedt socialt frikort til, stadig opfylder betingelserne for at have et socialt frikort. Hvis en borger ikke længere opfylder betingelserne for at have et socialt frikort, skal kommunalbestyrelsen orientere borgeren herom og deaktivere borgers sociale frikort.

Stk. 5-6. ---

§ 5. Kommunalbestyrelsens afgørelser om afslag efter denne lov kan påklages til Ankestyrelsen efter reglerne i kapitel 10 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

§ 6. ---

Stk. 2. Loven ophæves den 1. juli 2023.

I lov om forsøg med et socialt frikort, jf. lovbekendtgørelse nr. 1160 af 15. november 2019, som ændret ved lov nr. 2217 af 29. december 2020 og lov nr. 1596 af 28. december 2022, foretages følgende ændringer:

1. I § 1 ændres »2019 til den 30. juni 2023« til: »2019-2024«.

2. I § 2, stk. 2, nr. 2, indsættes efter »10.000 kr.«: »(2023-niveau)«, og »forud for tilkendelsen af socialt frikort« udgår.

3. I § 2, stk. 3, 1. pkt., indsættes efter »borgeren«: »i perioden 2019-2022«, og efter »kalenderår« indsættes: »og i perioden 2023-2024 kan tjene op til 40.000 kr. (2023-niveau) skattefrit pr. kalenderår«.

4. § 2, stk. 3, 2. pkt., ophæves.

5. I § 2, stk. 4, 1. pkt., ændres »en« til »én«, og der indsættes efter »2023«: »og 2024«.

6. I § 2 indsættes som stk. 7:

»Stk. 7. Beløbet på 10.000 kr. i stk. 2, nr. 2, og beløbet på 40.000 kr. i stk. 3 reguleres den 1. januar 2024 med satsreguleringsprocenten, jf. lov om en satsreguleringsprocent. De beløb, der fremkommer efter regulering, afrundes til nærmeste kronebeløb.«

7. I § 5 indsættes efter »denne lov«: »og afgørelser om deaktivering, jf. § 2, stk. 4, 2. pkt.,«.

8. I § 6, stk. 2, ændres »1. juli 2023« til: »1. januar 2025«.